Násfa - eljegyzési nyakék fragmentuma

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	E 65.63.1
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 1. HARMADA
Készítés helye:	Németország
Anyag:	arany (22 karátos); gyémánt; rubin
Technika:	áttört; beágyazott zománc (émail champlevé); öntött; poncolt; vésett díszítés
Méretek:	magasság: 8,3 cm szélesség: 6,7 cm vastagság: 1,5 cm súly: 46 g

Az impozáns násfa nyakék függeléke lehetett egykoron. Az erősen hiányos ékszer lefelé szélesedő, kartus alakú, áttört alaplapját egymást metsző mattírozott indák szimmetrikus mintázata uralja. Ezt fehér, fekete, sötétkék, sötét- és világoszöld zománcú stilizált növényi mustra tölti ki, s fonja át kontrasztban a vésett lemezrészekkel. Az utóbbiakon elhelyezett négyzetes lyukak a szerelt díszítmények befogadására szolgálnak. A homorúan alapon felül magányos zárt foglalatú, tizenhat fazettával csiszolt rubint láthatunk csiszolásának típusa korjelző is egyben a drágakőcsiszolás fejlődésében. A násfa jelen ékítményei lejjebb egy-egy többszintes díszítménnyel egészülnek ki, melyek tábla gyémántos középső foglalatait egy szinttel alább táblás rubinok és gyémántok foglalatai, majd legalul zománcos lemezdíszek övezik.

A násfa egyedien megkomponált alaplapja az Augsburgban letelepedő hugenotta aranyműves és ékszertervező Daniel Mignot (műk. 1590-1616) invenciózus metszetes ékszerterveivel rokon (ld. itt). Az alap mesterien kivitelezett zománcdísze a hátoldalon is változatlan minőségben jelenik meg, s ez nem csupán az ellenzománc, mint esetleges technológiai szükségszerűség, inkább a kiemelten igényes kivitelezés okán születhetett.

A szerelt díszeitől nagyrészt megfosztott ékszer alaplemezére a függőleges és vízszintes tengelyek mentén kilenc ponton további drágaköves, zománcos, esetleg figurális felcsavarozott díszítmények csatlakoztak. Az alul elhelyezett függesztő-karikákon (egy letört) minden bizonnyal gyöngyök függtek.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. IV.7. (Simonyi István)
- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. XI-132. (Simonyi István)
- Szerk.: Pataki Judit: *Ékszerek, érmek, rendjelek*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - 7. és kép (Pandur Ildikó, Szilágyi András, G. Héri Veronika)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum